

HAYALLERİMİZİN IŞIĞINDA-1

Pazar – Pazartesi – Salı

Mehmet ASLAN

...En saydam mavilikleri çektik üstümüze
Toroslar'dan Ağrılar'a kadar
Üzüntülerden arındık sizin için
En güleç yüzümüzle çıktık karşınıza
Papatyalar gibi tekdüze
Erkenden uyardık çiçeklerimizi
Kalkınmamız sizden olacakmış
Başımızın üstünden yeriniz...
Rıfat Ilgaz/Güneşten Uzak

2024 Senesinin serin bir şubat günü okulumuzda bir heyecan başlamıştı. Öğrencilerimiz okul ve sınıf panolarını resimlerle süslemiş, birbirinden güzel şiirler kaleme almışlardı. Bunun nedeni İLK YAR'ın okulumuzu ziyaret edilecek olmasının haberi idi. Neydi bu İLK YAR? Kimdi? Ne yapardı... o güne kadar bilmiyordum. Öğrencilerim çok iyi tanıyor ve biliyordu. Çok daha önce tanışmışlar. Öğrencilerimden öğrendim önce, unutmamalarını da çok iyi anladım. Kalbe dokunan kolay kolay silinmiyor. Sonrasında kendisi de İLK YAR gönüllüsü olan okul rehber öğretmenimiz Mehmet Bozoğlan'dan detaylıca bilgi edindim. Hepsinin heyecanına ortak oldum.

Okul bahçesinde İLK YAR gönüllülerini öğrencilerimizle beraber beklemeye başlamıştık. O sırada onların yerinde duramayışı, gözlerindeki ışıltıları, bizlere sordukları meraklı soruları... İLK YAR'ın aracı okul bahçesinde girince heyecan üst seviyeye çıkmıştı. Böyle başlamıştı İLK YAR ile tanışmam.

Hüseyin Hocamız öncelikle öğrenciler için hazırladığı sunumun ardından öğretmenler odasına geldi ve orada güler yüzüyle bizlerle tanıştı. Daha önce ziyaret edilen yerleri, oradaki öğretmenler anılarını anlattı. O gün paylaştığı bir anıda bir süre Afşin-Elbistan dolaylarında görev yapıp memleketine dönen öğretmenin pişmanlığı beni derinden etkiledi. Hüseyin Hoca, mesleğimin ilk yılında, meslek hayatım boyunca unutamayacağım şu sözü kullanmıştı.

“Bir öğretmen sınıfa girdiği zaman vicdanıyla baş başadır.”

Üniversite bize çoğunlukla öğretim tekniklerini, öğrenme kuramlarını, ölçme kriterlerini... öğretti ama bir çocuğun kalbinde yer almanın, onun iç dünyasını ve yaşantısını anlamamızın önemini yeterince kavratamadı. Öğretmenlik her bir öğrencinin gözlerindeki umutlar, aklındaki merak, mücadele ettikleri zorluklar,

yaşamış oldukları sevinç ve üzüntüleri hissetmekle başlıyormuş. Bir öğretmenin vicdanı, sadece sınıf içinde değil dışında da etkindir.

Öğrencilerin hayatlarına dokunduğu her an, onların geleceklerini şekillendirme de bir sorumluluk taşır. Bu sorumluluk sadece akademik başarılarını değil, aynı zamanda onların insan olarak gelişimini topluma katkılarını da kapsar.

Vicdan sahibi her öğretmen öğrencilerin hayatların da olumlu iz bırakır.

İz bırakan öğretmen olmak umuduyla...

Çoğunluğu üniversite öğrencilerinden oluşan İLKYAR gönüllü ekibi birbirinden etkili deney ve etkinliklerle öğrencilere unutamayacakları öğrenme fırsatları sundular.

Gönüllülerimizin çocuklara yaklaşımlarını görünce o baştaki heyecanı ve sevinci çok daha iyi anladım. Gün içerisinde gönüllülerle sohbet etme fırsatı bulmuştum. Her biri bu ülkenin geleceği için çabalayan, sorumluluk bilinciyle, karşılık beklemezsizin emek veren gençlerden oluşuyor. Bu gençlerin öğrencilerimizin arasında bulunması, öğrencilerimizin onları rol model olarak görmesi beni ayrıca mutlu etti. Vedalaşırken öğrencilerimiz yaşadığı hüznün onları bırakmak istememesi beni de duygulandırmıştı. Mutlaka tekrar bir araya gelmeliydik...

Vedadadan sonra okul gündemimiz tabiki İLKYAR'dı. Rehber öğretmenimiz Mehmet Bozoğlan yapılan çalışmalardan ve Yaz Bilim Okulun'dan bahsetti. Mutlaka orada olmalıydık. Hüseyin Hocamız ayrılmadan önce iletişim adreslerimizi almış bağlarımızın kopmamasını, mektuplaşmamızı istemişti. Bir gün 'Yaz Bilim Okulu' başlıklı bir e-posta aldım. O an çocuklar gibi sevindim. Gönderiyi okurken öğrencilerin yaşayacakları sevinç, mutluluk gözümüm önüne geldi. Onlara bu haberi verirken gözlerindeki ışıltıyı görmek belki de dünyanın en güzel manzarasıydı...

Heyecanlı bekleyiş başlamıştı, bu süreç içerisinde İLKYAR'dan Derya Hocamızla iletişim halindeydik. İLKYAR'a sorunsuz kavuşabilmek için her türlü ayrıntı düşünülmüş ve planlanmıştı. Yolculuk günü gelmiş öğrencilerimiz ve aileleriyle sözleştiğimiz gibi okulumuzun bahçesinde buluştuk. Ulaşacağımız yer bize yeni fırsatlar, değişimler sunacak olsa da ayrılıklar zordur. Öğrencilerimizden Gülümser ve Ahmet Mert,

Anadolu'nun bu küçük, içine kapanmış, sınır kentinden dışarı dahi çıkmamışlar. Bunun tedirginliğini yaşarken ailelerinin ve öğrencilerimin bana olan güvenleri beni ayrıca mutlu etti.

Serin bir şubat günü ayrıldığımız İLKYAR'ımıza, sıcak bir haziran akşamı ulaşmak üzere aynı yerden, okulumuzun bahçesinden yola çıktık. Hüzün yavaş yavaş yerini merak ve mutluluğa bıraktı. Biz Ankara'ya yaklaşırken İLKYAR'da da hazırlıklar devam ediyordu. İLKYAR'ın ulaşım sorumlusu Hakan ile yaptığım görüşmeler ve çocukların merak eden bakışları içinde gökdelenlerin arasından sabahın ilk ışıklarıyla AŞTİ'ye ulaştığımızda bizi İLKYAR gönüllüsü Sudenaz sıcak bir şekilde karşıladı.

Bizi ODTÜ'ye ulaştıracak minibüste bizim gibi Anadolu'nun çeşitli şehirlerinden gelen öğretmen ve öğrenciler ile buluştuk. ODTÜ'de misafir olacağımız Faik Hızıroğlu Konukevin'de de tüm hazırlıklar tamamlanmış bizi bekliyorlardı.

Konukevi önünde gülen gözler, yüzler, çarpan kalplerle karşı karşıyaydık.

Birçok gönüllüyü hemen tanıdık. Şubat ayında misafir ettiğimiz, ailelerinden, evlerinde uzakta hiçbir karşılık beklemeden bizler için okulumuzu ziyaret eden Merve, Ali, Bilal, Bahar, Yasemin ve Hüseyin Hocamız... ne kadar çok özlemişiz. Onlarla yeniden bir araya gelmek, o güzel günü yediden hatırlattı ve iyi ki gelmişiz dedik. Valiz ve çantalarımız itirazlarımıza rağmen gönüllüler tarafından önceden hazırlanan odalarımıza taşındı.

Memleketin dört bir yanından, farklı coğrafyalardan, kültürlerden gelen yüzlerce öğrenci için ilk gün düşünülmüş. Oldukça keyifli drama ve tanışma etkinlikleriyle çocuklar hızlıca kaynaşip yeni dostluklar kazanmaları amaçlanmıştı. Bu amaca kısa sürede ulaştıklarını gördük, gönüllülerin hazırladığı oyunlar etkinlikler sayesinde ODTÜ çocuk şarkıları ve kahkahalarıyla bayram yerine döndü.

Biz öğretmenler bu işi biraz daha resmi ve sıkıcı yapıyorduk. Nereden geldiniz, hangi okuldan mezunsunuz, branşınız nedir?... Ne büyük hata! Oysa çocuklar tanışırken birbirlerine en sevdiği renkleri, şarkıları, oyunları, hobilerini soruyorlardı. Öyle ya bir insanı tanımak ve anlamak için onun bakış açısını, kalbinin nasıl çarptığı görmek gerekir.

Çocuklar bunu çok iyi yapıyor. Onlardan öğrenmemiz gereken o kadar çok şey var ki... bir köşeden keyifle onları izliyorduk, içimizdeki çocuk çıkmak, aralarına karşımak için can atıyordu. Onları yüzlerindeki o saf ve içten gülümsemeleri, birbirlerine yaklaşımları, paylaşımları, kısa süreden derin bağ kurmaları bütün yorgunluğumuzu almış yerini derin bir huzura bırakmıştı.

Gün boyu devam eden etkinliklerin ardından biz öğretmenler için hazırlanan Tülin Hocamızın “Yazı Olmasaydı Yazı Olmayacak mı?” seminerine katıldık. Yazının tarihi geçmişinden, elle yazı yazmanın öğrenmeye, bellek, dil ve görsel algı yetilerine katkılarını bilimsel verilerle açıkladı. Not alma alışkanlığıyla bilinen Bill Gates, Leonardo da Vinci, Ernest Hemingway, Pablo Picasso gibi isimlerden ve başarılarından söz ederek not tutmanın ve yazı yazmanın önemini, öğrenme sürecini derinleştirmesini ve düzenlemesi sağlayan önemli bir beceri olduğunu vurgulayan etkili bir seminer verdi. Seminer sonrası öğrencilerimizle bir araya gelerek Hüseyin Hocamızla buluştuk. Hüseyin Hoca İLKİYAR’ın tarihini, yapmış olduğu projeleri anlatıp, bu yılki yaz bilim okulunun içeriğini ve programı açıkladı.

Pazartesi

Açıklanan programa göre öğretmenler için yapay zekadan, sanata, bilim tarihinden, fosil ağaçlara... birbirinden değerli hocalarımızın katkıda bulunacağı zengin bir seminer içeriği hazırlanmıştı. Mesleki becerilerimizi oldukça geliştirecek, fark yaratacak bir program gibi görünüyordu. Erkenden kalkarak öğrencilerimizin ardından, gönüllüler eşliğinde öğretmenlerimizle birlikte yeşillikler içindeki yollardan sabah yürüyüşümüzü yaparak Elektrik Mühendisliği binasına ulaştık.

Halit Oğuztüzün hocamız günümüz teknolojisi olan yapay zeka üzerine merak edilen konulara değindi. Yapay zekanın bilinçli kullanılması gerektiğini, etik değerler korunduğu sürece hayatımızı oldukça kolaylaştıracak bir gelişme olduğunu anlattı. Konu öğrencilerin ilgisini oldukça çekmişti. Meraklı gözlerle takip ettikleri seminer sonrası Halit Oğuztüzün hocamıza sorularını yönelttiler hocamız soruları içtenlikle açıklayarak onların meraklarını gidermeye çalıştı.

Seminer sonrası çocuklardan ayrıldık.

Buna alışmalıydık çünkü öğrencilerimiz için ayrı program hazırlanmıştı.

Sonrasında Ayhan Aydın hocamızın "Yaşama Sanatı" seminere katılmak üzere mühendisliğin diğer bloguna kısa bir yürüyüşün ardından ulaştık.

Sokrates'ten Hacıvat-Karagöz'e, Nietzsche'den Oscar Wilde'a, felsefeden edebiyata örneklerin yer aldığı su gibi akıp giden hayatımızı bütünsel olarak iyileştirip, içsel ve dışsal dengemizi sağlamamızın önemini kavratan, kendi yaşama sanatımızın benzersiz olduğunu anladığımız. İki saatin su gibi akıp gittiği etkili bir seminer oldu.

Öğle arasında yemek sırasında ve salonunda öğrencilerimizi görme fırsatı buluyorduk. Daha ilk günden gönüllülere ve arkadaşlarıyla uyum sağlamışlar. Gülüşüyorlardı. Onların enerjilerini görmek bizleri mutlu ediyordu. Sonraki etkinlikleri merakla bekliyorlardı.

Öğleden sonra Ayhan Aydın hocamızın seminerinin ikinci bölümü olan Sahne Sanatları ve Öğretmenlik semineri için seminer salonuna doğru harekete geçtik.

Biz öğretmenler de birbirlerine alışmış sohbetlerimizi daha derin konulara, öğretmenlik anularımıza, yaşantılarımızı paylaşmamıza doğru gitmiş ve samimi bir ortam oluşmuştu. Uzun yıllar sürececek dostluğun temelleri atılıyordu. Öğretmenlerden sorumlu kendisi de özel eğitim öğretmeni olan İLKİYAR gönüllüsü Şule Cemre Öğretmenimiz de hafta boyunca her daim yanımızda olmuş, sorularımızı ve sorunlarımızı gideriyordu.

Seminer sonrası öğrencilerimizin bizden önce ziyaret ettiği ODTÜ'nün Toplum Bilim Merkezi'ne ulaştık. Burada kullanım ömrünü tamamlamış savaş ve yolcu uçaklarını yakından görme fırsatı bulduk. Uçaklarla ilgili Savunma Sanayi'nde görevli ve İLKİYAR

gönüllüsü olan Uçak Mühendisi Merve bizleri bilgilendirdi. Zengin bir merkez olan TBM’de Klasik arabaları inceleyip, Bilim ve Teknoloji sergisini gezip insanlık tarihi üzerine tartışma imkanı bulduk. Planetarium’da ise eşsiz bir uzay deneyimi bizleri bekliyordu.

Tüm bunları yaşarken öğrencilerimizin neler hissettiklerini, nasıl heyecanlandıklarını anlamaya ve hissetmeye çalıştım. Eminim ki onlar için büyük bir deneyim olan merkez, onların meraklarını güçlendirmiş, ilgi alanlarını genişletmiştir.

Akşam yemeğinden sonra Bilim Tarihi seminerini beklerken öğrencilerimizi de görme imkanı bulduk. Bitmek bilmez enerjileri ve öğrenme meraklarıyla gönüllülerimizin hazırladığı etkinliklere katılıyor oyunlar oynuyorlardı.

Vedat Tanrıverdi hocamızın hazırladığı yurt avlusundaki akşam seminerinde dünyanın oluşumundan başlayıp, evrim, medeniyet tarihi, astronomi, matematik, tıp, kimya, fizik, mühendislik, siyaset konularına değinerek bilimin gelişmesine katkıda bulunan önemli bilim insanlarının işlendiği, bilimin kökenlerini anladığımız, bilimsel başarı ve başarısızlıkları değerlendirdiğimiz, bilimin toplumsal ve kültürel etkilerini inceleme fırsatı bulduğumuz, gelecekteki bilimsel gelişmelere rehberlik edebileceğimizi, bilim insanları yetiştirebileceğimizi anladığımız iki günlük muhteşem bir deneyim sunan akşam seminerlerini aldık. Öğrencilerde bilime olan merakı ve ilgiyi teşvik ederek öğrencilerin bilime karşı pozitif bir tutum geliştirebileceğimizi fark ettik.

Salı

Aynı yoldan öğrencilerimizin ardından "Dalgalar Beni Çağırır" Semineri için yola çıktık. Seminer salonunda Hüseyin Hocamız önceden yerini almış ve bizleri bekliyordu.

Seminer ile ilgili bizleri bilgilendirdi. Hüseyin Hocamızın verdiği bilgilere göre Erden Eruç Türk dağcı, denizci ve gezgin. "Kürekle okyanus geçen ilk Türk" unvanına sahip. 2007 yazında başladığı Kas Gücüyle Devrialem projesini 5 sene 11 gün sonra 2012 yazında tamamlamış. Tarihte kendi gücüyle devrialemi başarmış ilk ve tek kişi olmuş. En hızlı kas gücüyle devrialem rekorunun sahibidir. Tarihte üç ayrı okyanusu küreklemiş ilk kişidir. 2007-2008 sezonunda Büyük Okyanus'ta kayığında tek başına 312 gün geçirmiş. Atlas Okyanusu üzerinde kas gücüyle durmadan katedilen en uzun mesafe Eruç'a aittir. 2022 yılı itibarıyla 1.084 günü tek başına olmak üzere, hayatının 1.168 gününü okyanuslarda kürek başında geçirmiş olup dünyada hayatta olan en tecrübeli okyanus kürekçisidir. 18 dünya rekorunun da sahibiymiş.

Seminer sırasında Fransa'da bulunduğu için uzaktan bağlantı yoluyla konuşacaktık. Büyük başarılarla imza atmış Erden Eruç'la sohbet edeceğimiz için oldukça heyecanlıydık. Fransa'nın Lorient Limanından bağlanan Erden Eruç öncelikle öğrencileri selamlayarak kendini tanıttı.

Spora başlamasından ailesinin desteğini belirtti. Etkili anlatımıyla devri alem maceralarını anlattı. Amerika'da çalıştığı ofiste gözü hep dünya haritasında parmakları okyanuslar üzerinde rota çizmiş... Başarıya hayal etmekle başladığını, hayal etmenin başarıya ulaşmada en önemli adım olduğunu, karşılaşılan zorluklara aldırış etmeden azim ve kararlılıkla hayallerin peşinden koşulduğunda başarının onları kovalayacağını söyledi. Çocuklara başarının ana hatlarını şu şekilde ifade etti "Kendinize büyük hedefler koyun ve bunu ara hedeflere bölün, her bir ara hedefi gerçekleştirdiğinizde başarıyı tatmış olacaksınız ve başarı alışkanlık haline gelecektir."

Yolculukları öncesi büyük hazırlıklar yaptığını, doğru zamanları beklediğini, iyi bir planlama yaptığını başarılarının da bunda büyük katkıları olduğunu belirtti. Öğrencilerin oldukça ilgisini çeken seminer öğrenci sorularıyla devam etti soru-cevap bölümünde okyanuslardaki plastik kirliliğine dikkat çekti. Kendisinin de okyanus elçisi olduğunu belirterek plastik kirliliğinin doğal yaşam üzerine olumsuz etkilerini anlattı. Biz öğretmen ve gönüllülerin de oldukça ilgisini çeken, yeni bakış açıları kazandıran semineri almanın ve Erden Eruç'la tanışmanın mutluluğunu yaşadık.

Dünya rekortmeni Erden Eruç'la tanışmanın ardından "Nasıl Öğreniriz, Nasıl Öğretiriz" seminerini almak üzere ilgili seminer salonuna doğru yola koyuldu. Salon bizim için önceden hazırlanmış, Soner Yıldırım hocamız bizi bekliyordu. Soner Hoca etkili öğrenme ortamı için Psikolojik, Sosyolojik ve Fizyolojik ihtiyaçların karşılanmasının öğrenmenin ön koşulu olduğunu belirterek bireysel farklılıklara dikkat çekti.

Öğle arasından sonra yeniden ODTÜ'nün Toplum Bilim Merkezi'ne gidecek öğrencilerimiz için hazırlanan deneyleri inceleme fırsatı bulacaktık. Merkeze öğrencilerimizden önce ulaşarak onları beklemeye başladık. İLKYAR gönüllüsü öğretmenlerinin hazırladığı nişasta havuzunu deneyimlerken çocuklar gibi şendik. Güneş teleskobuyla güneş lekelerini inceleyip, öğrencilerin yaparak-yaşayarak, eğlenerek öğrenebileceği hava basıncı, elektrik devreleri, mercekler, magnetizma gibi zengin deney salonunu deneyimleme fırsatı da bulduk.

Dolu dolu geçen Yaz Bilim Okulunda duygularımızı anlama ve anlamlandırma amacıyla hazırlanan Funda Barutçu Hocamızın seminerine katıldık. Funda Hoca duygularını anlatmanın zorluğunu bir kez daha bize gösterdi. Duygunun tanımını yaparken oldukça zorlandık. Kendisi de duygunun kabul edilen tek bir tanımının olmadığı, her insanın duygu alanının kendine has olduğu ama buna rağmen benzer ortak duygulara sahip olduğumuzu vurguladı. Seminer daha çok soru-cevap şeklinde ilerlediği ve ilgi çekici şekilde hazırlandığı için tüm yorgunluğumuza rağmen zamanın nasıl geçtiğini anlayamadık. Seminer sayesinde Stresle baş etme yollarını, nefes alma ve gevşeme egzersizlerini, sosyal-psikolojik desteğin önemini görmüş, duygularımızı yönetmene becerilerini kazanmış olduk.

Öğrenciler gibi Türkiye'nin dört bir yanından gelen öğretmen arkadaşlarımızla daha fazla vakit geçiriyorduk, aramızdaki resmiyet samimiyete dönüşmüş kendi yaşantımızı, düşüncelerimizi rahatça ifade edebiliyorduk. Akşam Bilim Tarihi seminerinin ardından, (Yaz okuluna kısa bir mola) Manisa, Hatay, Niğde, Kars, Gaziantep, Gümüşhane... gibi farklı şehirlerin öğretmenleriyle tek yürek olarak milli takımımızın futbol müsabakasını takip etmek üzere sözleştik. Maçı 2-1 kazanarak adını çeyrek finale yazdıran millilerimiz bizlere unutulmaz bir gece yaşattı. O gece öğretmen arkadaşlarımızı birkaç gündür değil de sanki yıllardır tanıyormuşum gibi hissettim. Belki de Yaz Bilim Okulu'nun amaçlarından biride buydu. Gelecek yıl tekrar bir araya gelebilmenin hayalini kuruyor, planlamasını yapıyorduk.

Mehmet ASLAN
Sosyal Bilgiler Öğretmeni
Kumlu Ortaokulu-Kumlu Hatay